

Старокостянтинівській міській методичний кабінет

***Старокостянтинівська гімназія
Старокостянтинівської міської ради
Хмельницької області***



**Атестація
педагогічних працівників
у схемах і таблицях
(посібник)**

Яцюк Алла Миколаївна,
заступник директора
з навчально-виховної роботи
Старокостянтинівської гімназії

м. Старокостянтинів
- 2011 -

Упорядник **Яцюк Алла Миколаївна,**
заступник директора
з навчально-виховної роботи
Старокостянтинівської гімназії
Старокостянтинівської міської ради
Хмельницької області

Рекомендовано методичною радою
Старокостянтинівської гімназії
Старокостянтинівської міської ради
Хмельницької області (протокол №1 від
06.01.2011р.)

Рецензенти

Лавренюк О.М., головний спеціаліст управління освіти
виконавчого комітету Старокостянтинівської міської ради
Хмельницької області;

Драчук А.В., завідувач методичного кабінету управління освіти
виконавчого комітету Старокостянтинівської міської ради
Хмельницької області.

Анотація А.М. Яцюк. Атестація педагогічних
працівників у схемах і таблицях (посібник) /
Старокостянтинів. – 2011. – **46** с.

Один з основних напрямів роботи школи – *атестація педагогічних кадрів*, у процесі проведення якої здійснюються і контроль, і аналіз, і прогнозування освітнього процесу.

Атестаційний період – це надзвичайно важливий етап діяльності школи. Атестація відіграє основну роль у становленні, згуртуванні та вихованні творчого колективу. Під час атестації вивчаються професійні якості вчителя, сильні та слабкі сторони його роботи, рівень культури; створюються оптимальні умови для вивчення і впровадження перспективного педагогічного досвіду кращих учителів школи.

У посібнику представлена у схемах і таблицях система роботи педагогічного колективу гімназії з питань атестації педпрацівників: нормативно-правовий супровід, план заходів з атестації педпрацівників, план роботи атестаційної комісії, методичні рекомендації з оформлення документації, схеми контролю й інші розробки.

Пропонується керівникам загальноосвітніх закладів, очільникам методичних ланок, членам атестаційних комісій, педагогічним працівникам.

Зміст

Вступ	4
1 Нормативно-правове поле атестації педагогічних працівників.....	6
2 Модульно-блочне представлення Типового положення про атестацію педагогічних працівників.....	8
3 Технологія проведення атестації педагогічних працівників.....	11
4 Критерії оцінки роботи вчителя під час атестації.....	12
5 Шкільна модель атестації педагогічних кадрів.....	13
6 Діагностична програма оцінки діяльності вчителя.....	14
7 Критерії комплексної оцінки рівня кваліфікації педагогічного працівника.....	18
8 Хід підготовки до атестації.....	20
9 Орієнтовний план вивчення системи роботи вчителя.....	22
10 Моделювання перспективного педагогічного досвіду....	23
11 План і методи вивчення системи уроків учителя.....	24
12 Мета відвідування уроків адміністрацією, членами атестаційної комісії, колегами.....	26
13 Куточок атестації педагогічних працівників.....	35
14 Зразки оформлення документів з питань атестації (з досвіду роботи Старокостянтинівської гімназії).....	36
Список використаної літератури	46

Вступ

Важлива умова поліпшення діяльності школи – це підвищення рівня наукового керування нею і контроль-аналітичної діяльності її керівника, вміння працювати з громадськими організаціями, здатність стимулювати творчість, ініціативу кожного підлеглого, втілювати перспективні педагогічні ідеї та досвід.

Один з основних напрямів роботи школи – *атестація педагогічних кадрів*, у процесі проведення якої здійснюються і контроль, і аналіз, і прогнозування освітнього процесу.

Атестація (від лат. «свідчення») – визначення кваліфікації, рівня знань працівника чи того, хто вчиться; відгук про його здібності, ділові та інші якості.

На сучасному етапі розвитку освітньої галузі атестація педагогічних і працівників є механізмом управління якістю освіти, засобом систематичного аналізу навчальної та виховної роботи в колективі. При цьому сама процедура проведення атестації має дієво впливати на рівень роботи педагогічного працівника, якість навчально-виховного процесу, сприяти підвищенню професійної майстерності, забезпечувати всебічний розвиток учнів. Атестація має стати підтвердженням професійних можливостей учителя, нагодою показати рівень кваліфікації та спонукати його до підвищення фахової майстерності.

Сучасний стан розвитку шкільної системи навчання, умови діяльності навчального закладу вимагають змін пріоритетів у підготовці вчителя. Від учителя залежить багато аспектів ефективності навчання, тому і важлива його професійна майстерність, яка об'єднує досвід педагогічної діяльності, творчі й особисті якості, професійні знання, навички та вміння.

Атестаційний період – це надзвичайно важливий етап діяльності школи. Атестація відіграє основну роль у становленні, згуртуванні та вихованні творчого колективу. Під час атестації вивчаються професійні якості вчителя, сильні та слабкі сторони його роботи, рівень культури; створюються оптимальні умови для вивчення і впровадження перспективного педагогічного досвіду кращих учителів школи.

Атестація педагогічних працівників проводиться з метою активізації їхньої творчої професійної діяльності, забезпечення соціального захисту компетентної педагогічної праці.

Одним із основних завдань атестації педагогічних працівників є «...стимулювання безперервної фахової та загальної освіти педагогічних працівників, посилення у них мотивації якісної роботи, підвищення їхньої персональної відповідальності за результатами навчання та виховання», а отже, об'єктивна оцінка праці вчителя набуває важливого суспільного значення.

Нове Типове положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом МОН України 06.10.2010, № 930, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 14 грудня 2010 р. за №1255/18550 зумовило деякі зміни та доповнення до атестації сучасного вчителя. Пропоную один із варіантів підготовки навчального закладу та його колективу до атестаційної кампанії.

У посібнику представлена у схемах і таблицях система роботи педагогічного колективу гімназії з питань атестації педпрацівників: нормативно-правовий супровід, план заходів з атестації педпрацівників, план роботи атестаційної комісії, методичні рекомендації з оформлення документації, схеми контролю й інші розробки.

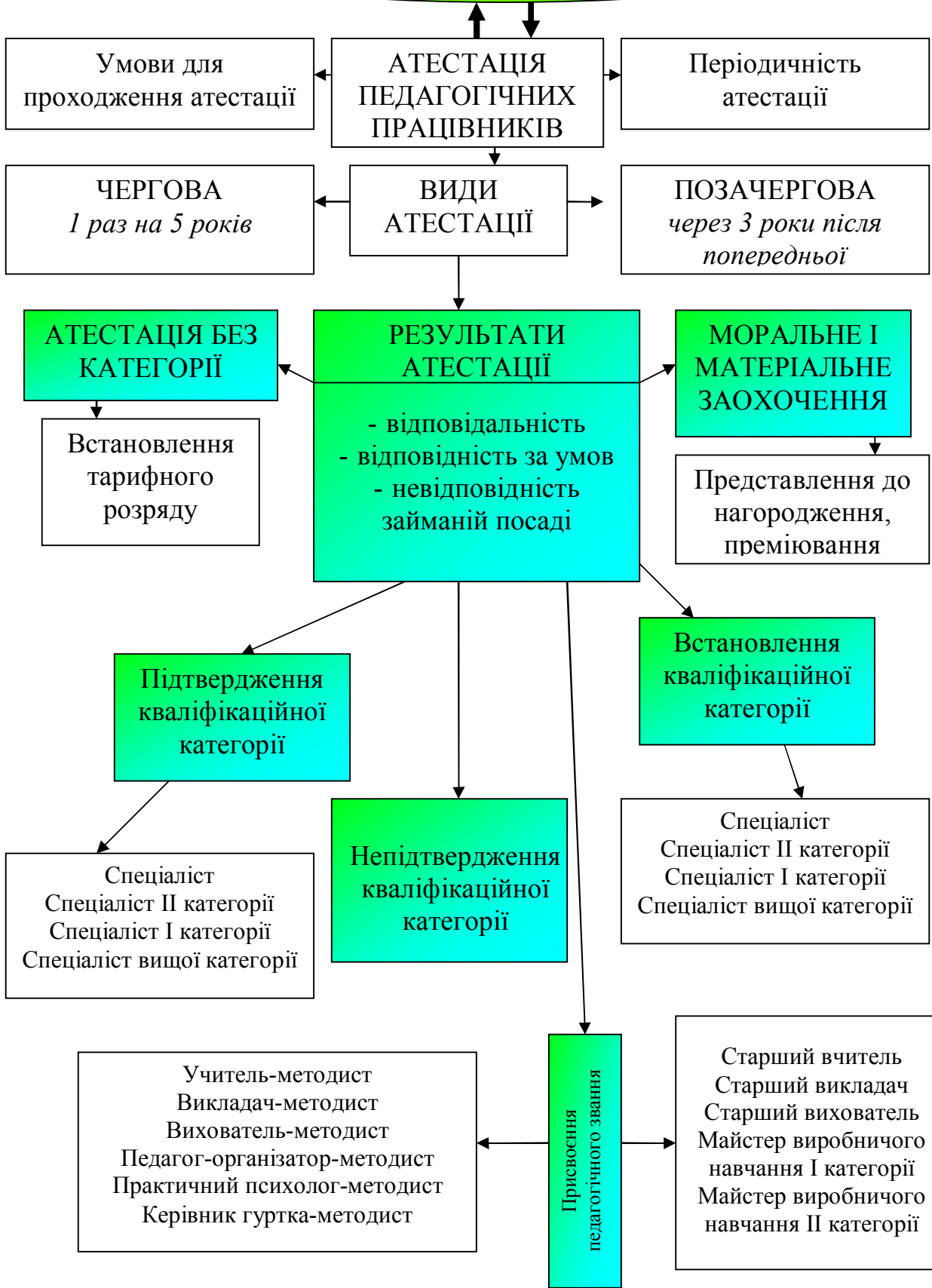
Нормативно-правове поле атестації педагогічних працівників

Закон України
«Про освіту»
(ст. 54)

Закон України
«Про загальну
середню освіту»
(ст. 24, 27)

Типове положення
про атестацію
педагогічних
працівників,
затверджене наказом
МОН України
06.10.2010, № 930,
zareestrowane v
Міністерстві юстиції
України 14 грудня
2010 р. за
№1255/18550

Законодавство України про загальну середню освіту, нормативно-правові акти



МОДУЛЬНО-БЛОЧНЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ ТИПОВОГО ПОЛОЖЕННЯ ПРО АТЕСТАЦІЮ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ

Модуль 1

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ РОБОТИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ З АТЕСТАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

- ❖ Закон України «Про освіту» (п. 4, ст. 54) від 23 березня 1996 року;
- ❖ Типове положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом МОН України 06.10.2010, № 930, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 14 грудня 2010 р. за №1255/18550;
- ❖ Закон України «Про загальну середню освіту» (ст..27) від 13 травня 1999 року.

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАЦІВНИК – ЦЕ СПІВРОБІТНИК ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

- ◆ з високими моральними якостями;
 - ◆ з відповідною педагогічною освітою і належним рівнем професійної підготовки;
 - ◆ який здійснює педагогічну діяльність;
 - ◆ який забезпечує результативність і якість своєї роботи;
 - ◆ фізичний і психологічний стан здоров'я якого дозволяє виконувати професійні обов'язки в навчальних установах системи загальної середньої освіти.
- (Із Закону України «Про загальну середню освіту» (п. 1, ст.. 24))

Модуль 2

УМОВИ АТЕСТАЦІЇ ПЕДПРАЦІВНИКІВ

- наявність в того, хто атестується, відповідної педагогічної освіти;
- виконання посадових обов'язків у повному обсязі;
- обов'язкове проходження підвищення кваліфікації в повному обсязі 1 раз на 5 років, що передує атестації, яка також в обов'язковому порядку проводиться 1 раз на 5 років.

ПРИНЦИПИ

ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ

- демократизм;
- гласність;
- спільність;
- всебічність;
- систематичність;
- колегіальність;
- доступність;
- спрямованість освіти;
- самовдосконалення;
- моральне і матеріальне заохочення.

Модуль 3
ПЕРЕЛІК ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ АТЕСТАЦІЇ

- ~ *учителі та викладачі всіх спеціальностей;*
- ~ *учителі-дефектологи;*
- ~ *вихователі;*
- ~ *вихователі-методисти;*
- ~ *логопеди;*
- ~ *вчителі-логопеди;*
- ~ *завідувачі логопедичними пунктами;*
- ~ *методисти;*
- ~ *музичні та художні керівники;*
- ~ *інструктори з фізичної культури, праці, слухових кабінетів;*
- ~ *концертмейстери;*
- ~ *педагоги-організатори;*
- ~ *соціальні педагоги;*
- ~ *практичні психологи.*

НЕ ПІДЛЯГАЮТЬ АТЕСТАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНІ ПРАЦІВНИКИ

- * *які мають стаж безпосередньо педагогічної роботи до 3 років;*
- * *які перебувають на тривалому лікуванні.*

АТЕСТУЮТЬСЯ ЗА БАЖАННЯМ

- ◆ *педпрацівники, що мають необхідний педстаж, що раніше пройшли атестацію і прийняті на роботу в поточному навчальному році;*
- ◆ *які навчаються у вищих навчальних закладах*

Модуль 4
РІВЕНЬ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ОЦІНЮЄТЬСЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ

- *контрольних робіт;*
- *зрізів знань, умінь і навичок учнів;*
- *тестування;*
- *відвідування уроків, позакласних заходів;*
- *сукупного аналізу освітнього процесу в закладі;*
- *урахування думок батьків, учнів, вихованців.*

КВАЛІФІКАЦІЙНІ КАТЕГОРІЇ

- *«Спеціаліст»*
- *«Спеціаліст II категорії»*
- *«Спеціаліст I категорії»*
- *«Спеціаліст вищої категорії»*

Примітка. Установлення кваліфікаційних категорій можливо тільки за умови наявності повної вищої освіти у педпрацівника (освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст», «магістр»).

ПЕДАГОГІЧНІ ЗВАННЯ

- ☞ *«Старший учитель»*
- ☞ *«Старший викладач»*
- ☞ *«Старший вихователь»*
- ☞ *«Майстер виробничого навчання I категорії»*
- ☞ *«Майстер виробничого навчання II категорії»*
- ☞ *«Учитель-методист»*
- ☞ *«Викладач-методист»*
- ☞ *«Практичний психолог - методист»*
- ☞ *«Керівник гуртка - методист»*
- ☞ *«Педагог-організатор - методист»*

Примітка. Допускається присвоєння педагогічних звань «Старший учитель», «Старший викладач допризовної підготовки», «Вихователь-методист», «Старший вожатий - методист» педагогам з базовою вищою освітою (освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший фахівець», «бакалавр»).

* *Педагогічні звання присвоюються безстроково*

Модуль 5

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ

- ☞ **До 20 вересня** поточного року видається *наказ* по закладу «*Про створення атестаційної комісії*» в поточному навчальному році.
- ☞ **До 10 жовтня** атестаційна комісія приймає:
 - ~ заяви від працівників для проведення чергової чи позачергової атестації;
 - ~ заяви про відмовлення від чергової атестації;
 - ~ подання керівника або Ради навчального закладу про позачергову атестацію на осіб, що знизили свій кваліфікаційний рівень у порівнянні з результатами попередньої атестації.
- ☞ **До 20 жовтня** атестаційна комісія розглядає подані документи, затверджує графік проведення атестації і доводить його під розпис особам, що атестуються.
- ☞ **До 20 жовтня** за результатами роботи атестаційної комісії по закладу видається наказ «Про атестацію педагогічних працівників» у поточному навчальному році, з яким учителі, що атестуються, знайомляться під розпис.
- ☞ **До 15 березня** атестаційна комісія завершує вивчення роботи педпрацівників і оформляє:
 - ~ атестаційні аркуші у двох екземплярах за установленою формою;
 - ~ копії посвідчень про підвищення кваліфікації педпрацівників, дійсних протягом 5 років із дня видачі.
- ☞ **До 1 квітня** поточного навчального року:
 - ~ атестаційна комісія розглядає атестаційні аркуші, заслуховує працівників, що атестуються, проводить підсумкове засідання і приймає рішення стосовно кожного педпрацівника, що атестується;
 - ~ протоколи засідання атестаційної комісії завіряються підписами голови і секретаря, з обов'язковим зазначенням результатів таємного голосування;
 - ~ на підставі рішення атестаційної комісії протягом 5 днів по закладу видається *наказ* «*Про результати атестації*» у навчальному році

Модуль 6

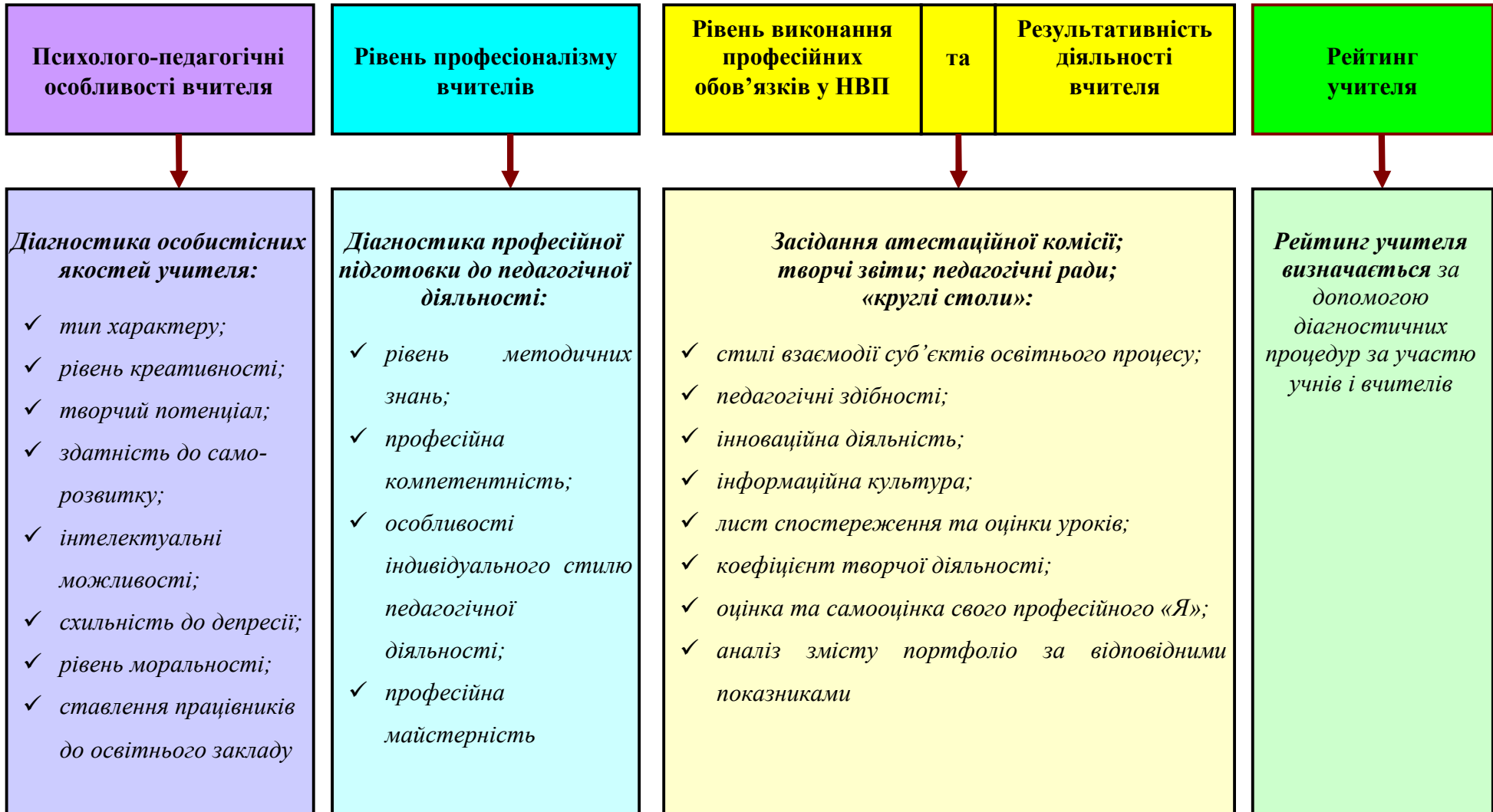
ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАЦІВНИК МАЄ ПРАВО

- ◆ подати заяву про проходження позачергової атестації;
- ◆ подати заяву про відмовлення від чергової атестації;
- ◆ вказати в заяві кваліфікаційну категорію, на яку він хотів би атестуватися, і педагогічне звання, яке бажав би одержати;
- ◆ на обов'язкове ознайомлення зі змістом атестаційного листа не пізніше ніж за 10 днів до засідання атестаційної комісії;
- ◆ на обов'язкове одержання другого екземпляра атестаційного листа під розписку у триденний термін із дня атестації;
- ◆ у випадку незгоди з рішенням атестаційної комісії закладу у десятиденний термін із дня вручення йому атестаційного листа звернутися зі скаргою до атестаційної комісії вищого рівня, що повинна бути розглянута у двотижневий термін із дня надходження.

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАЦІВНИК НЕ МАЄ ПРАВА

- ~ Подати заяву про відмовлення від атестації, якщо у відношенні його поставлене питання про невідповідність займаній посаді.

Технологія проведення атестації педагогічних кадрів



КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ ПІД ЧАС АТЕСТАЦІЇ

II КАТЕГОРІЯ

Використання у роботі різноманітних форм проведення факультативних занять: лекцій, семінарів, заліків, диспутів, рольових ігор, колективних і групових форм діяльності.

Застосування елементів інноваційних технологій.

Експертна оцінка атестаційною комісією стійких, позитивних результатів навчально-виховного процесу.

I КАТЕГОРІЯ

Володіння технологіями творчої діяльності.

Використання методів компетентісно орієнтованого підходу до навчання.

Наявність індивідуальної роботи з обдарованими дітьми, невстигаючими дітьми.

Впровадження передового педагогічного досвіду на уроках, методоб'єднаннях, конференціях, у разі необхідності.

ВИЩА КАТЕГОРІЯ

Володіння інноваційними освітніми методиками і технологіями.

Наявність особистих наочних посібників, дидактичних матеріалів, приладів.

Застосування оригінальних інноваційних ідей.

Поширення особистого педагогічного досвіду на відкритих уроках, на методичних об'єднаннях, на семінарах, у публікаціях.

ПЕДАГОГІЧНЕ ЗВАННЯ

Керівництво творчими колективами або участь у розробці загальних проблем методики викладання предмету.

Здійснення науково-методичної та науково-дослідницької діяльності.

Наявність та поширення власних методичних розробок.

СПЕЦІАЛІСТ

1. Наявність навчально-методичного компоненту: *програми; підручники; задачники; дидактичні матеріали, картки, роздатковий матеріал та ін.*
2. Знання теоретичних основ та сучасних досягнень науки з предмету.
3. Вміння вирішувати педагогічні проблеми.
4. Використання у навчальному процесі сучасних ТЗН, елементів інформаційно-комунікативних технологій.
5. Оцінка атестаційною комісією якості проведення уроків.
6. Оцінка атестаційною комісією якості перевірки контрольної роботи (позитивна, негативна).
7. Форми і види позакласної роботи: *гуртки, шкільні олімпіади, участь школярів у міських предметних олімпіадах та конкурсах*

ШКІЛЬНА МОДЕЛЬ АТЕСТАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ

№ з/п	Рівень кваліфікаційної категорії педагогів	Форми методичної роботи в період атестації	
		Інституційні форми	Індивідуальні форми
1	Спеціаліст, II категорія	Участь у міських, гімназійних методичних засіданнях	Накопичення папки-скарбниці матеріалів із проблеми самоосвіти, моделювання уроків і позакласних заходів
2	I категорія	Участь у роботі дидактичних творчих груп, виступи з творчими звітами на засіданнях методичних об'єднань, семінарах тощо	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Відвідування уроків. ➤ Складання творчих звітів (репродуктивний педагогічний досвід). ➤ Активна участь в інноваційній діяльності гімназії
3	Вища категорія	Активна участь у роботі творчих груп, «круглого столу», фестивалів педагогічних ідей, методичного діалогу, конференцій, обласних і міських семінарів. Комп'ютерна грамотність	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Складання авторських програм. ➤ Створення навчально-методичного комп-лексу з проблеми. ➤ Складання програми експериментальної роботи з проблеми. ➤ Публікації.
4	Звання «Старший вчитель», «Вчитель-методист»	Організація роботи школи молодого вчителя, керує роботою творчої групи, активний учасник апробації навчально-методичного комплексу (підручників, посібників і т.д.). Комп'ютерна грамотність	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Публікації в пресі, видавнича діяльність (брошури, посібники і т.д.). ➤ Створення матеріалів перспективного педагогічного досвіду з проблеми методом моделювання. ➤ Організація роботи опорної школи, майстер-класу з проблеми

Діагностична програма оцінки діяльності вчителя

Блоки	Критерії	Рівні діяльності вчителя		
		репродуктивний (спеціаліст II категорії)	конструкторський (спеціаліст I категорії)	дослідницький (спеціаліст вищої категорії)
1	2	3	4	5
Професійний рівень учителя	Знання теоретичних і практичних основ предмета	Відповідає загальним вимогам, що ставляться до вчителя. Маю глибокі знання з предмета, який викладає	Відповідає вимогам, що ставляться до вчителя II кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання предмета, який викладає, та суміжних дисциплін	Відповідає вимогам, що ставляться до вчителя I кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання предмета, який викладає, та суміжних дисциплін, що значно перевищує обсяг навчальної програми
	Знання сучасних досягнень у методиці викладання предмета	Слідкує за спеціальною літературою: працює за готовими методиками та програмами навчання; використовує у своїй роботі прогресивні педагогічні ідеї минулого та сучасності; вміє самостійно розробляти методики викладання	Володіє методиками аналізу навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими, методики та програми: використовує програми і методики навчання, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить до них за необхідності корективи	Володіє методами науково-дослідної, експериментальної роботи; використовує у роботі власні оригінальні програми та методики навчання
	Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить недоліки, прогалини та прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатен установлювати причини, що їх породжують. Здатен домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак покращення носять нерегулярний характер і поширюються лише на деякі ділянки роботи	Виправляє допущені помилки та посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить при цьому ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою та активно включається у ті види педагогічної діяльності, що сприяють, формуванню необхідних якостей	Об'єктивно і неупереджено оцінює та аналізує свою педагогічну діяльність, виділяючи при цьому її слабкі сторони. Свідомо розробляє програму самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації
	Знання нових педагогічних концепцій	Знає сучасні вітчизняні та зарубіжні технології навчання і виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій, і здійснює їх відбір та застосовує у відповідності до наявних умов	Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; володіє однією із сучасних технологій розвивального навчання; творчо і застосовує педагогічні технології та навчальні програми	Розробляє нові технології навчання та виховання, веде роботу з їх апробації; бере участь у дослідній, експериментальній діяльності

1	2	3	4	5
	Знання теорії педагогіки та вікової психології школяра	Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатен приймати рішення лише у типових ситуаціях	Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання та виховання, використовує їх як основу в своїй педагогічній діяльності. Здатен швидко та інтуїтивно вибрати оптимальне рішення	Використовує різні форми психолого-педагогічної діагностики та науково-обґрунтованого прогнозування. Здатен передбачити розвиток та прийняти рішення у нестандартних ситуаціях
Результативність професійної діяльності вчителя	Володіння способами індивідуалізації навчання	Враховує при взаємодії з учнями індивідуальні особливості їх розвитку; здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального та особистісного розвитку дітей	Уміло використовує елементарні засоби діагностики та корекції індивідуальних особливостей учнів при реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку обдаровань, розумових і фізичних здібностей дітей	Сприяє пошуку, відбору та творчому розвитку особливо обдарованих дітей. Уміє тримати в полі зору «сильних», «слабких», «середніх» за рівнем знань учнів, працює за індивідуальним навчальним планом з обдарованими та «слабкими» дітьми
	Уміння активізувати пізнавальну діяльність учнів	Створює умови, що формують мотив діяльності. Вміє зацікавити учнів предметом, який викладає, керувати колективною роботою, варіювати різноманітні методи та форми педагогічної діяльності. Стійкий інтерес до предмета, який вивчається, та висока пізнавальна активність учнів поєднуються з неміцними знаннями, недостатньо сформованими навичками навчання	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом навчання. Вміє цікаво подати навчальний матеріал, активізувати учнів, викликаючи у них зацікавленість щодо предмета, який викладає; уміло варіює форми та методи навчання. Міцні знання учнів поєднуються з високою пізнавальною активністю та сформованими навичками навчання	Забезпечує залучення кожного школяра до процесу активного навчання. Стимулює внутрішню (розумову) активність, пошукову діяльність. Уміє ясно та чітко викладати навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх учнів. Інтерес до предмету, що вивчається, в учнів поєднується з міцними знаннями та сформованими навичками
	Робота з розвитку в учнів загально навчальних умінь та навичок	Прагне до формування в учнів навичок раціональної організації праці	Цілеспрямовано та фахово формує в учнів уміння та навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у навчанні, раціональне планування праці навчального процесу, належний темп читання, письма, обчислення). Дотримується єдиних вимог до усної та писемної мови: оформлення письмових робіт у зошитах та щоденниках (грамотність, акуратність, каліграфія, культура письма)	

1	2	3	4	5
	Рівень навченості учнів	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання знань учнів, використовує їх знання на практиці; є об'єктивним в оцінюванні їх знань. Учні демонструють знання основ предмета, який вивчають (показують середні результати за підсумками контрольних робіт, «зрізів знань», ДПА), беруть участь у шкільних та районних олімпіадах, конкурсах	Учні демонструють знання теоретичних і практичних основ предмета; показують високі результати за підсумками контрольних робіт, «зрізів знань», екзаменів. Вони є призерами міських, олімпіад, конкурсів, турнірів	Учні повністю реалізують свої інтелектуальні можливості; добре сприймають, засвоюють та відтворюють вивчений навчальний матеріал, демонструють глибокі та міцні знання в області теорії та навички вирішення практичних завдань, здатні включитися до самостійного пізнавального пошуку; показують високий результат на міських, обласних, Всеукраїнських олімпіадах, конкурсах, турнірах (протягом 3 років)
	Комунікативні та організа-торські здібності	Вільно контактує з людьми, не обмежує коло знайомств; відстоює власну думку; планує свою роботу, однак потенціал його нахилів не відрізняється високою стійкістю	Швидко знаходить друзів, Постійно прагне розширити коло своїх знайомств; допомагає близьким, друзям; виявляє ініціативу у спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських заходів; здатен приймати самостійне рішення в нестандартній ситуації. Усе робить не примусово, а згідно з внутрішніми прагненнями. Наполегливий у діяльності, яка приваблює його	Відчуває потребу в комунікативній та організаторській діяльності і й активно прагне до неї; швидко орієнтується у нестандартних і ситуаціях; легко поводить себе у новому колективі; ініціативний; здатний самостійно приймати рішення у складних ситуаціях, обстоює власну думку та домагається, щоб вона була прийнята колегами. <i>Самостійно</i> шукає такі справи, які б задовольняли його потребу в комунікативній і організаторській діяльності
	Здатність до співпраці з учнями	Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу, але не використовує їх без аналізу ситуації	Обговорює та аналізує ситуації разом з учнями, залишаючи за ними право самостійно приймати рішення. Уміє формувати громадянську позицію учня, його реальну соціальну поведінку та вчинки, світогляд і відношення до навчання, а також готовність для подальших виховних впливів учителя	Веде постійний пошук нових прийомів переконливого впливу та передбачає можливе його і використання у спілкуванні. Виховує уміння сприймати думки і переконання інших людей. Уміє обґрунтовано застосовувати «поєднання методів навчання та виховання, що дозволяють досягти максимальних результатів при мінімальних витратах часу і оптимальному застосуванні розумових, вольових, емоційних зусиль учителя й учнів»

1	2	3	4	5
	Готовність до співпраці з колегами	Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе <i>доброзичливі умови співпраці</i> з колегами	Намагається вибирати по відношенню до кожного з колег такий спосіб спілкування, при якому найліпше поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських принципів моральності	Постійно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з діями колег
	Готовність до співпраці з батьками	Визначає педагогічні завдання з урахуванням індивідуальних особливостей дітей і потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками або особами, які їх замінюють	Залучає батьків до діяльності, спрямованої на створення умов, що сприяють розвитку їх дітей; формує у батьків позитивне ставлення до оволодіння знаннями з педагогіки та психології	Налагоджує контакт із сім'єю, не тільки тоді, коли йому потрібна допомога батьків, а постійно, щоразу будуючи стосунки з ними на принципах сердечності, відвертості, взаєморозуміння, чуйності
	Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, деякі його порушення не впливають негативно на стосунки з учнями	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі; вимогливий, справедливий	
	Педагогічна культура мови	Знає елементарні вимоги до мови; не завжди дотримується специфіки інтонування мови, темпу мови	Уміє ясно та логічно висловлювати думки в усному, письмовому та графічному вигляді. Має багатий словарний запас, гарну дикцію, правильну інтонацію	Досконало володіє своєю мовою, словом, вільно володіє професійною термінологією
	Створення комфортного мікроклімату процесу навчання та виховання	Глибоко вірить у великі можливості кожного учня. Створює сприятливий морально-психологічний клімат для кожної дитини у класі. Допомогає дитині вирішувати проблеми у спілкуванні з товаришами	Наполегливо формує моральні уявлення, поняття учнів, формує почуття гуманності; співчуття, жалю, співпереживання. Створює умови для розвитку обдаровань, розумових та фізичних здібностей, загальної культури особистості. Розвиває демократичні основи життя класного колективу	Відповідає вимогам до спеціаліста II і I категорій. Сприяє пошуку, відбору та творчому розвитку особливо обдарованих дітей

Критерії комплексної оцінки рівня кваліфікації педагогічного працівника

Показники	Зміст показників	Спеціаліст II категорії	Спеціаліст I категорії	Спеціаліст вищої категорії
Науково-теоретична підготовленість	- рівень знань теоретичних основ науки з предмета, який викладається; - рівень знань методів науки з предмета, що викладається; - рівень знань з історії розвитку науки та її сучасних досягнень	Виявляє достатній рівень знань теоретичних основ науки з предмета, який викладає, методів цієї науки, історії її розвитку та сучасних досягнень	Виявляє грунтовний рівень знань теоретичних основ науки з предмета, який викладає, методів цієї науки, історії її розвитку та сучасних досягнень	Виявляє високий рівень знань теоретичних основ науки з предмета, який викладає, методів цієї науки, історії її розвитку та сучасних досягнень
Психолого-педагогічна підготовленість	- рівень знань теоретичних основ педагогіки, основ психології і вікової фізіології; - уміння застосовувати знання про вікові фізіологічні та психологічні особливості учнів у навчально-виховному процесі	Виявляє достатній рівень знань теоретичних основ педагогіки, основ психології і вікової фізіології та вміє їх реалізувати у навчально-виховному процесі	Виявляє грунтовний рівень знань теоретичних основ педагогіки, основ психології і вікової фізіології та вміє їх реалізувати у навчально-виховному процесі	Виявляє високий рівень знань теоретичних основ педагогіки, основ психології і вікової фізіології та вміє їх майстерно реалізувати у навчально-виховному процесі
Методична підготовленість	- рівень знань змісту навчання з предмета, що викладається (Державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні плани, програми, навчально-методичне забезпечення); - знання й володіння методикою викладання предмета; - уміння ефективно і доцільно застосовувати різноманітні засоби навчання, у т. ч. комп'ютерні технології; - уміння організувати позакласну роботу для підвищення зацікавленості учнів щодо предмета, який викладається, і розвитку їх світогляду, здібностей та обдаровань	Виявляє достатній рівень знань змісту навчання з предмета, який викладає. Володіє методикою викладання предмета (використовує оптимальне поєднання різних методів навчання: словесних, наочних, практичних, репродуктивних, проблемно-пошукових). Уміє оптимально й правильно застосовувати різні засоби навчання (підручники, навчально-наочні посібники, сучасні комп'ютерні технології тощо).	Виявляє грунтовний рівень знань змісту навчання з предмета, який викладає. Добре володіє методикою викладання предмета (використовує методи, які дають змогу залучати учнів до активної розумової діяльності, самостійності, творчості: дискусія, ділова гра, творчі завдання тощо). Уміє доцільно та комплексно застосовувати різні засоби навчання (підручники, навчально-наочні посібники, сучасні комп'ютерні технології тощо)	Виявляє високий рівень знань змісту навчання з предмета, який викладає. Досконало володіє Методикою викладання предмета (розширює вибір методів переважно за рахунок методів активного, інтенсивного навчання, проблемно-пошукових методів; використовує різні форми організації творчої навчальної діяльності учнів тощо). Уміє доцільно, раціонально та комплексно застосовувати різні засоби навчання (підручники, навчально-наочні посібники, сучасні комп'ютерні технології тощо).

		Уміє організувати позакласну роботу, створюючи при цьому належні умови для прояву пізнавальної активності учнів, для підвищення їх зацікавленості щодо предмета, який викладає	Добре володіє різними формами організації позакласної роботи, спрямованої на підвищення зацікавленості учнів щодо предмета, який викладає, на розвиток їх світогляду, здібностей та обдаровань(предметний тиждень, предметна газета, предметний вечір тощо)	Досконало володіє різноманітними формами організації позакласної роботи, спрямованої на розвиток потенційних можливостей учнів, їх світогляду, здібностей та обдаровань, на формування готовності учнів до самоосвіти (предметний тиждень, предметний гурток, предметна газета, предметний вечір тощо)
Професійна майстерність (результативність професійної діяльності)	- наявність динаміки (підвищення, стабільність, змінність, зниження) рівня навчальних досягнень учнів з предмета, який викладається; - рівень творчої діяльності педагогічного працівника; - динаміка власного професійного росту педагогічного працівника	Виявляє раціоналізаторський рівень творчої діяльності: на основі свого досвіду, конкретних умов педагогічної діяльності коригує свою роботу, удосконалює, моделює чинні рекомендації та методики, передовий педагогічний досвід відповідно до потреби вирішення нових завдань. Спостерігається певна змінність (як позитивна, так і негативна) рівня навчальних досягнень учнів з предмета, який викладає, та стабільність власного професійного росту	Виявляє конструкторський рівень творчої діяльності: на основі власного досвіду, самоаналізу діяльності, враховуючи психолого-педагогічні особливості учнівського колективу, використовуючи чинні рекомендації, методики і передовий педагогічний досвід, конструює свій варіант вирішення педагогічної проблеми. Спостерігається стабільність рівня навчальних досягнень учнів з предмета, який викладає, та позитивна динаміка власного професійного росту	Виявляє новаторський рівень творчої діяльності: вирішує педагогічну проблему на принципово новій основі, яка відзначається новизною, оригінальністю, високою результативністю з урахуванням психолого-педагогічних особливостей учнівського колективу. Спостерігається чітке позитивне підвищення рівня навчальних досягнень учнів з предмета, який викладає, та позитивна динаміка власного професійного росту

Педагогічний працівник будь-якого рівня кваліфікації має володіти **комунікативною (загальною, педагогічною) культурою:**

- педагогічна етика, такт;
- культура мови і спілкування (з учнями, батьками, колегами);
- наявність моральних якостей, що служать прикладом для наслідування;
- уміння володіти собою;
- організаторські здібності та вплив на мікроклімат у процесі навчання та виховання;
- розумна вимогливість;
- уміння створити атмосферу співтворчості, співпраці тощо.

ХІД ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЇ

План самозвіту вчителя в ході атестації	Критерії оцінки роботи вчителя при проведенні атестації	Перелік і зміст документів для атестації вчителя
Науково-методична проблема школи і ваші кроки до її вирішення	Професійна підготовка вчителя	Заява на атестацію
Проблема, над вирішенням якої працюєте. Шляхи її розв'язання	Планування вчителем навчально-виховної роботи. Виконання запланованого	Ксерокопії диплома, посвідчення про проходження курсів підвищення кваліфікації, грамот, нагород
Успіхи в роботі (результати учнів в олімпіадах усіх рівнів, конкурсах і змаганнях тощо)	Реалізація в навчально-виховному процесі виховних цілей і завдань, проблеми, над якою працює	Творчий звіт про роботу в міжатестаційний період
Запровадження передових інноваційних технологій, результативність	Майстерність учителя у проведенні уроків і позаурочних заходів	Розробки проведених за 5 років відкритих уроків
Позакласна робота з предмета, який викладаєте	Досягнення вихованців	Розробки проведених за 5 років відкритих виховних заходів
Ваші конкретні завдання з реалізації державних програм і законодавчих актів у сфері освіти	Ефективність виховної діяльності вчителя	Графіки-дослідження досягнень учнів, що навчалися протягом 5 років
Чий передовий досвід вивчаєте і як запроваджуєте в роботі	Авторитет учителя серед учнів, їхніх батьків, колег	Моніторинг навчальних досягнень учнів за класами з предмета, який викладає
Ваш передовий педагогічний досвід і його результати	Робота в класі-кабінеті. Зміст, якість, планування роботи кабінету	Опис досвіду роботи
Ваша методична робота в школі і за її межами	Особисті якості вчителя	Анкета вчителя (за зразком)
Ваші послідовники	Загальна атестаційна оцінка за всіма питаннями	Матеріали виступів у періодичній пресі, статті, присвячені досягненням вихованців учителя

Закінчення таблиці

Досягнення ваших вихованців – випускників школи	Оволодіння змістом нових програм і підручників	Авторські програми
Виступи в періодичній пресі	Використання методів розвивального навчання	Фотоматеріали
Виховна робота вчителя з предмета	Використання різноманітних форм роботи на уроці	Навчальний кабінет (напрацювання за 5 років)
Робота вчителя – класного керівника (характеристика класу, зв'язок з учнями та їхніми батьками, періодичність, якість і ефективність, форми і методи роботи з класом)	Проведення самостійних і практичних робіт	Плани проведених тижнів з предмета, що викладає
Самоосвітня робота	Розвиток інтересу до навчання та потреби в навчанні	Дидактичний матеріал, який розробив учитель
Проблеми в роботі та ваші плани для їх вирішення	Виявлення типових помилок та ускладнень у школярів при навчанні	Збірники і посібники з предмета, над якими працював протягом атестаційного періоду
Виконувані вами громадські доручення	Забезпечення свідомої дисципліни учнів	Тексти виступів на засіданнях, педрад, МО.
Чи відповідаєте займаній посаді, категорії, на яку претендуєте	Використання різноманітних форм і методів виховної роботи	Тексти рефератів, доповідей

Орієнтовний план вивчення системи роботи вчителя

№	Зміст роботи	Форма і методи вивчення	Кількість годин	Дата	Клас	Хто вивчає
1	Аналіз об'єктивних даних про вчителя	Робота з документами	2			ЗДНВР
2	Вивчення навчально-матеріальної бази для викладання предмета	Бесіда, аналіз	3			ЗДНВР
3	Відвідування та аналіз системи уроків (назва тем, які передбачено вивчати)	Спостереження та аналіз	15			ЗДНВР
4	Епізодичне відвідування уроків у класах різних вікових категорій (назва тем, класи)	Спостереження. аналіз	10			Керівники методичних об'єднань
5	Проведення контрольних зрізів знань (назва розділу чи теми навчальної програми, класи)	Тестування, усне опитування	2			ЗДНВР, керівники методичних об'єднань
6	Перелік тем бесід з учителем (питання самоосвіти, самоаналізу й аналізу відвіданих занять, стану виховної роботи в класі, в якому вчитель — класний керівник)	Бесіда	2			ЗДНВР
7	Відвідування позакласних заходів з навчального предмета (назва заходу, тема)	Спостереження. аналіз	5			Керівники методичних об'єднань
8	Відвідування заходів з виховної роботи (назва заходу, тема)	Спостереження, аналіз	5			ЗДНВР
9	Відвідування заходів, спрямованих на роботу з батьками	Спостереження, аналіз	5			Директор
10	Перевірка навчальної документації (перелік назв документів)	Бесіда, аналіз, узагальнення	2			Директор, ЗДНВР
11	Аналіз та узагальнення матеріалів за наслідками вивчення системи роботи вчителя	Доповідна записка, проект наказу чи рішення педагогічної ради	3			ЗДНВР

Моделювання перспективного педагогічного досвіду

☞ Визначення мети і завдання створеного досвіду

☞ Визначення об'єкта для створення досвіду

☞ Аналіз використаних при моделюванні джерел:

- законодавчі і нормативні документи із проблеми, що моделюється
- результати сучасних наукових досліджень
- наявність матеріалів з досвіду, що моделюється

☞ Розробка структури моделі досвіду

- обґрунтування актуальності досвіду
- теоретична база (сучасні теоретичні ідеї та положення)
- провідна ідея (суть досвіду)
- технологія (форми, методи, прийоми)
- можливі результати (кількісні і якісні показники позитивних змін у навчально-виховному процесі)

План і методи вивчення системи уроків учителя

№	Зміст перевірки	Методи і форми перевірки
1.	Ознайомлення в загальною підготовкою вчителя: науковою, психолого-педагогічною, знання програми та пояснювальної записки, спеціальної літератури з досліджуваної теми	Бесіда з учителем
2.	Підготовка вчителя до вивчення теми. Лабораторія вчителя, елементи наукової організації праці. Якість календарно-тематичного та поурочного планування	Ознайомлення з планами
3.	Відвідування всіх уроків з досліджуваної теми. Спостереження в ході уроків таких моментів:	
3.1.	Психологічний режим. Мобілізаційний початок уроку. Емоційний настрій учнів і його підтримка протягом усього уроку. Система стимулювання вчителем пізнавальної активності учнів, їхньої навчальної праці й старанності. Намагання вчителя допомогти учням; підтримання інтересу до навчальної праці, до уроку. Виховання на уроці. Культура спілкування. Стиль і тон під час спілкування з учнями. Контакт із класом. Запобігання втомлюваності. Цілеспрямованість роботи вчителя та учнів	Спостереження на уроках, бесіди з учнями
3.2.	Зміст навчання на уроках. Відповідність змісту навчання вимогам програм» (повнота); науковість, систематичність та послідовність матеріалу: його доступність. Встановлення міжпредметних зв'язків. Зв'язок навчання з сучасністю, з життям; використання краєзнавчого матеріалу.	Спостереження на уроках, бесіди з учнями
3.3.	Методи і прийоми роботи вчителя та учнів на уроці. Методи вивчення нового матеріалу; методи закріплення вироблених умінь і навичок; методи і прийоми перевірки та оцінки знань учнів; використання на уроках методів, які активізують пізнавальну діяльність учнів (проблемне навчання, пошуково-дослідницький метод тощо); керівництво на уроці розумовою діяльністю учнів, навчання їх на високому рівні складності; місце й питома вага самостійних і творчих робіт учнів на уроках; якість їх використання; елементи наукової організації праці вчителя та учнів на уроці	Спостереження, аналіз планів проведення уроків, вивчення системи письмових робіт учнів
3.4.	Обладнання уроків. Ефективність використання наочності, ТЗН; їхній характер (ілюстративний, пошуково-пізнавальний)	Спостереження уроків
3.5.	Система домашніх завдань. Характер завдань. Диференційований підхід до визначення завдань. Зв'язок із життям, працею, краєзнавством. Запобігання перевантаженню учнів домашньою роботою	Спостереження, аналіз класного журналу й зошитів учнів; бесіда з учнями
3.6.	Система перевірки та оцінювання знань учнів. Методи перевірки домашньої роботи	Спостереження, бесіда з учителем

№	Зміст перевірки	Методи і форми перевірки
3.7.	Озброєння учнів навичками самоосвіти. Самостійне набуття знань на уроці; робота з книгою, підручниками, посібниками. Складання плану тез; конспектування; підготовка рефератів, доповідей, рецензій	Ознайомлення з розробками, пам'ятками для учнів; бесіди з учнями
3.8.	Використання різних типів уроків у системі вивчення теми. Різноманітність структури уроків, їх чітка організація. Запобігання шаблону в композиції та структурі уроків, у виборі типів уроку	Спостереження, бесіда з учителем; ознайомлення з тематичним планом
3.10.	Виконання єдиних вимог, встановлених у школі	Спостереження, аналіз журналу; зауваження чергових у школі
3.11.	Санітарно-гігієнічний режим на уроці	Аналіз санітарного журналу; бесіда зі шкільним лікарем, черговим класом
3.12.	Дотримання вчителем технологічних вимог ведення уроку. Організація робочого місця вчителя та учнів. Чітка організація діяльності вчителя та учнів на кожному етапі уроку н на уроці загалом. Завершеність усіх навчальних операцій. Поєднання колективної, групової та індивідуальної роботи учнів на уроці. Диференційованим підбір завдань з урахуванням індивідуальних особливостей учнів для кожного етапу уроку, Встановлення зворотних зв'язків у ході уроку. Неперервний контроль і самоконтроль, залучення учнів до взаємоконтролю. Оптимальний для кожного учня темп і ритм роботи на уроці. Економія часу	Спостереження
4.	Якість уроків, їхня результативність: педагогічний задум уроку та його реалізація. Ступінь оволодіння учнями знаннями, вміннями й навичками; їхні глибина і міцність. Обсяг і якість засвоєного, зробленого (написаного або розв'язаного), просування учня в розумовому розвитку, виконанні. Система письмових робіт учнів та якість їх виконання	Аналіз поточних оцінок у класному журналі, підсумків контрольних робіт; проведення директорської контрольної роботи
5.	Організація вчителем позакласного читання з предмета, що рекомендує вчитель; контроль та оцінка даної роботи	Опитування учнів під час уроків за програмою, підготовленою спільно з учителем

МЕТА ВІДВІДУВАННЯ УРОКІВ АДМІНСТАРЦІЄЮ, ЧЛЕНАМИ АТЕСТАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ, КОЛЕГАМИ

№	Мета	Програма виявлення рівня педагогічної майстерності
1	Форми, методи та засоби активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів	1. Які методи навчання використовує вчитель для активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів? 2. Які форми організації навчання забезпечують більш високу результативність роботи з формування активності учнів на уроці? 3. Який характер спілкування вчителя з учнями? Як це відбивається на активності учнів під час навчання? 4. До яких засобів активізації уваги та мислення вдається вчитель? Результат? 5. Постановка індивідуальної роботи
2	Методика та засоби формування в учнів навчальних компетентностей в процесі розвитку їхньої навчально-пізнавальної активності	1. Яке місце на уроках приділяється формуванню загальнонавчальних компетентностей? Результати цієї роботи 2. Чи впливає розвиток навчально-пізнавальної активності учнів на уроці на формування спеціальних компетентностей з предмета? Яким чином? 3. Сполучення яких методів і засобів навчання у процесі формування навчальних компетентностей забезпечує більш високий результат?
3	Формування загальнонавчальних компетентностей. Форми і методи організації індивідуальної роботи	1. Які компетентності навчальної праці формуються в учнів у процесі навчання? 2. Що для цього учитель використовує на уроці? 3. Яка результативність цієї роботи? 4. Якими компетентностями в навчальній роботі володіють учні? 5. Наявність індивідуальної роботи з учнями на уроці 6. Які форми індивідуальної роботи з учнями використовує вчитель? Їх ефективність? 7. Характер диференційованих завдань для учнів 8. Чи впливає індивідуальна робота учнів на активізацію їхнього навчання?
4.	Класно-узагальнюючий контроль у випускних класах (9-ті, 11-ті кл.)	1. Якість виконання учнями домашнього завдання. Рівень диференціації навчальних досягнень і методика їхньої перевірки 2. Організація праці учнів на уроці. Ступінь самостійності учнів на уроці 3. Форми та методи активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів. Ставлення учнів до навчального предмета й навчання 4. Характер взаємин учителя й учня. Як це позначається на результатах навчання, розвитку й виховання учнів? 5. Пропуски уроків у класі без поважних причин. Робота класного керівника й учителя 6. Рівень навчальних досягнень учнів із предметів 7. Ведення щоденників і зошитів учнями, якість їх перевірки 8. Стан позакласної виховної роботи в класі (результати анкетування)
5	Практична спрямованість навчання в початковій школі	1. Цілепокладання на уроці 2. Чергування усних і письмових видів вправ, усної та практичної роботи 3. Рівень сформованості навички читання (розвиток мови) 4. Взаємозв'язок досліджуваного матеріалу з життям рідного краю, школи та класу 5. Розвиток навичок самостійної роботи 6. Формування прийомів самоконтролю 7. Використання ТЗН й інших засобів наочності 8. Наявність і якість творчих робіт учнів 9. Якість організації індивідуальної праці учнів (диференціювання завдань)

№	Мета	Програма виявлення рівня педагогічної майстерності
6	Практична спрямованість навчання	1. Формування практичних умінь і навичок 2. Рівень активності учнів 3. Організація самостійної роботи учнів (диференціювання завдань) 4. Наявність творчих завдань 5. Використання ТЗН й інших засобів наочності 6. Система обліку навчальних досягнень учнів (накопичення оцінок за урок)
7	Стан перебудови та виховна результативність праці вчителя відповідно до задач реформи школи	1. Наявність і якість використання індивідуального підходу до учнів у процесі навчання й виховання на уроці 2. Постановка й рішення на уроці завдань: <ul style="list-style-type: none"> • навчання; • виховання; • розвитку 3. Прийоми активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів 4. Рівень виховної результативності па уроці: <ul style="list-style-type: none"> • використання навчального матеріалу з метою виховання; • виховна роль оцінки на уроці
8	Виявлення ускладнень у педагогічній практиці та їхнє попередження в подальшій роботі	1. Знання вчителем теоретичних основ свого предмета 2. Чи володіє вчитель методикою викладання предмета: <ul style="list-style-type: none"> • організація особистої праці на уроці; • організація праці учнів; • доцільність постановки мети та завдань на уроці; • відповідність змісту та прийомів навчання меті та завданням на уроці; • логічна стрункність уроку; • організація самостійної роботи учнів на уроці 3. Чи використовує вчитель (і наскільки ефективно) активні форми навчання? 4. Уміння активізувати навчально-пізнавальну діяльність
9	Формування громадянських якостей особистості школярів засобами навчального предмета	1. Наявність виховних моментів на уроці та їх результативність 2. Чи використовується зміст навчального матеріалу уроку з метою формування громадянських якостей особистості школяра і наскільки ефективно? 3. Які громадянські якості формувалися на уроці? Їх відповідність шкільній програмі виховання 4. Ставлення учнів до виховних впливів учителя на уроці 5. Роль ТЗН у вихованні громадських якостей особистості й ефективність їх застосування
10	Виховання свідомої дисципліни учнів та їхньої громадянської активності на основі розвитку класного самоврядування	1. Стан дисципліни на уроці 2. Яким стилем керування діяльністю учнів учитель домагається необхідної дисципліни? Як до цього ставляться учні? 3. Реакція учнів на зауваження вчителя при порушеннях дисципліни в класі 4. Чи ведеться вчителем на уроці та по його закінченні індивідуальна робота з учнями – порушниками дисципліни? 5. Прийоми стимулювання
11	Стан гурткової роботи у школі	1. Облік гурткової роботи учнів у класних журналах 2. Наповнюваність гуртків 3. Регулярність занять учнів у гуртках 4. Результативність роботи гуртків 5. Фіксація занять у журналах 6. Наявність розкладів занять

№	Мета	Програма виявлення рівня педагогічної майстерності
12	Єдність вимог працюючих у класах учителів. Наявність наступності в навчально-виховній роботі з учнями	<p>1. Організація праці учнів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • перевірка готовності до уроку й виконання домашнього завдання; • постановка мети та завдань уроку; • темп роботи учнів і його відповідність їхньому віку; • раціональність використання часу на уроці; • підбиття підсумків уроку, оцінка роботи учнів; • коментування домашнього завдання; • форми організації роботи учнів та їх доцільність; • які загальнонавчальні та спеціальні компетентності учнів формуються на уроці? <p>2. Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроці:</p> <ul style="list-style-type: none"> • постановка проблеми; • наявність порівнянь, аналіз і узагальнення; • наявність і результативність індивідуальної роботи учнів; • характер самостійних завдань учнів; • результативність використання ТЗН, інших засобів наочності для активізації учнів; • прийоми стимулювання активності учнів та ефективність їх застосування <p>3. Виховна спрямованість уроку:</p> <ul style="list-style-type: none"> • які громадянські якості формуються (їх відповідність програмі виховання)? • виховна роль учителя на уроці; • єдність виховних вимог і впливів (наступність)
13	Контроль за викладанням навчального предмета	<p>1. Наявність прогресу в роботі вчителя. Як це відбивається на результативності уроків</p> <p>2. Проведення на уроці виховних дій засобами навчального предмета</p> <p>3. Виховна спрямованість організації роботи учнів та її оцінки</p> <p>4. Ступінь активності вчителя й учнів на уроці</p> <p>5. Наявність активних форм навчання на уроці й ефективність їхнього використання вчителем</p> <p>6. Що нового з'явилося у практиці роботи вчителя? Як це впливає на характер взаємин вчителя й учнів?</p> <p>7. Науковість викладання</p> <p>8. Практична спрямованість навчання</p> <p>9. Які якості особистості особливо активно розвиваються на уроці?</p>
14	Стан перебудови та виховна результативність праці вчителя відповідно до задач реформи школи	<p>1. Наявність системи у проведенні класних годин</p> <p>2. Розмаїття тематики класних годин та їх відповідність віку учнів класу</p> <p>3. Цільова спрямованість класних годин та їх виховна результативність</p> <p>4. Участь дітей та їхніх батьків у підготовці та проведенні класних годин</p> <p>5. Наявність атмосфери взаємної зацікавленості дітей і вчителя питаннями, які розглядаються на позакласних заходах</p> <p>6. На формування яких громадянських якостей особистості учнів класу спрямований позакласний захід?</p> <p>7. Наочне, художнє, естетичне забезпечення позакласних заходів:</p>
15	Виявлення та вивчення досвіду роботи вчителів над здійсненням методичної теми школи	<p>1. Виховна роль уроку у формуванні громадянських якостей особистості школяра відповідно до його віку</p> <p>2. Постановка мети уроку, його мобілізуюча роль в активізації розумової діяльності учнів при:</p> <ul style="list-style-type: none"> • перевірці домашніх завдань; • поясненні навчального матеріалу; • закріпленні навчального матеріалу <p>3. Наявність активних форм навчання</p>

№	Мета	Програма виявлення рівня педагогічної майстерності
		4. Використання досвіду вчителів-новаторів 5. Наявність та ефективність індивідуального підходу до навчання й виховання учнів на уроці при опитуванні, повідомленні нового навчального матеріалу, організації самостійної роботи
16	Ефективність роботи ГПД. Чи впливають заняття в ГПД на ріст якості навчальних досягнень учнів та їхній інтелектуальний розвиток	1. Наповнюваність групи 2. Дисципліна 3. Чітка організація навчальної роботи 4. Наявність індивідуального підходу 5. Культура роботи 6. Культура спілкування 7. Виховна роль клубних годин 8. Планування роботи вихователя
17	Створення загальних умов ефективності навчально-виховного процесу	1. Забезпечення загальних умов ефективності уроку: • попередні вказівки за планом задачі, основні етапи, лаконічність, ясність тощо; • навчальні посібники, ТЗН, що сприяють швидкому включенню учнів у роботу; • немає потрібних затримок і відсутності на уроці 2. Адаптація навчання до учнів: • навчання відповідає віковим особливостям учнів; • у певних випадках учитель враховує індивідуальні здібності школярів; • для учнів з різним рівнем навченості даються групові завдання відповідної складності. Групова діяльність – зв'язок, відносини, загальна задача, рішення задачі спільно
18	Викладацька компетентність	1. Володіння програмовим матеріалом з предмета і методами навчання: • інформація та демонстрація відповідають темі, точні, сучасні; • без утруднення використовуються принаймні дві форми та методи навчання; • застосовуються оригінальні методи та прийоми навчання
19	Техніка пояснення нового матеріалу, використання інноваційних форм і прийомів навчання	1. Усні й письмові пояснення: • ключові моменти уроку відбиті на дошці (опора для розумової діяльності учнів); • записи на дошці акуратні та розбірливі; • вимова й побудова усного мовлення правильна та професійна 2. Роз'яснення при нерозумінні матеріалу учнями: • виявляються незрозумілі слова чи фрази та замінюються загальнодоступними описовими вираженнями; • пояснення даються за допомогою аналогій і прикладів; • неявна навчальна інформація вводиться з аналізу наявних знань
20	Навчальна взаємодія вчителя й учнів, тобто суб'єктів навчально-виховного процесу	1. Оцінювання та корекція діяльності учнів: • оцінка дій школяра відбувається незалежно від особистого ставлення до нього педагога; • учитель уникає прямих указівок і корекції діяльності учнів; • учні мотивуються до самооцінки та самокорекції, а також до оцінювання та корекції один одного 2. Використання запропонованих ініціатив і запитань учнів на уроці: • запитання та пропозиції школярів приймаються із вдячністю; • тактовно відзначаються слабкі місця у прикладах і пропозиціях школярів; • ідеї учнів розробляються та використовуються на уроці

№	Мета	Програма виявлення рівня педагогічної майстерності
21	Створення продуктивної атмосфери на уроці між суб'єктами навчально-виховного процесу	<p>1. Стимулювання інтересу учнів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовуються цікаві незвичайні аспекти теми, парадокси, гумору тощо; • пропонуються проблемні та творчі завдання; • на уроках використовується життєвий досвід учнів
22	Підтримка належної дисципліни в класі	<p>1. Підтримка ділової включеності учнів на уроці:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використання прийомів активізації уваги учнів; • застосування активних методів навчання (дискусія, ділова гра, діалог і т. п.); • використання спеціальних способів організації роботи активних і пасивних учнів <p>2. Вплив при порушенні дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • педагог не зауважує дрібних і навмисних порушень; • негайно, але виважено реагує на серйозні порушення дисципліни; • педагог по можливості не бореться з порушниками дисципліни, а використовує їх для організації особливих форм навчальної роботи
23	Перевірка науково-теоретичного та методичного рівнів викладання предметів	<p>1. Організація навчальної діяльності, мети уроку, закріплення вивченого матеріалу, інтеграція:</p> <ul style="list-style-type: none"> • урок починається зі стимулюючого вступу: залучення уваги учнів і забезпечення необхідної мотивації; • новий матеріал представляється як питання-відповідь на проблеми, поставлені на попередньому занятті у вступі; • підсумки уроку підбиваються як співвідношення досягнутих результатів із пройденими раніше іншими предметами, з життям (нову ідею пов'язати зі старою)
24	Розвиток самостійності й ініціативи учнів	<p>1. Допомога учнів у виробленні позитивної самооцінки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • у мові педагогів відсутні сарказм, глузування, докори тощо; • конкретні учні заохочуються за конкретну роботу; • педагог підтримує, схвалює школярів, які зіткнулися з ускладненнями
25	Вивчення ефективності методів роботи вчителя	<p>1. Сполучення яких методів і засобів навчання у процесі формування навчальних компетентностей забезпечує більш високий результат</p> <p>2. Чи впливає розвиток навчально-пізнавальної активності учнів на уроці на формування спеціальних компетентностей із предмета? Яким чином?</p> <p>3. Яке місце на уроках приділяється формуванню загальнонавчальних компетентностей? Результати цієї роботи</p>
26	Виконання попередніх рекомендацій, рішень педради, МО або наказу (вказати конкретно)	<p>1. Які методи навчання використовує вчитель для активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів?</p> <p>2. Чи відповідають зазначені методи меті уроку?</p> <p>3. Темп уроку</p> <p>4. Які види навчальної діяльності використовує вчитель для активізації пізнавальної діяльності учнів?</p>
27	Перевірка системи опитування та контролю знань учнів	<p>1. Які форми контролю використовує вчитель на уроці?</p> <p>2. Чи володіє вчитель критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів на уроці?</p> <p>3. Чи користується вчитель рекомендаціями МОН України щодо виставлення оцінок у зошитах? Як часто перевіряються письмові роботи?</p> <p>4. Чи знає вчитель види оцінювання і як ним користується?</p>
28	Організація актуалізації опорних знань учнів	<p>1. Яке місце на уроках приділяється формуванню загальнонавчальних компетентностей? Результати цієї роботи.</p> <p>2. Чи впливає розвиток навчально-пізнавальної активності учнів на уроці на формування спеціальних компетентностей із предмета? Яким чином?</p>

№	Мета	Програма виявлення рівня педагогічної майстерності
		3. Які форми актуалізації опорних знань, умінь і навичок використовує вчитель? Який результат? 4. Сполучення яких методів і засобів навчання у процесі формування навчальних компетентностей забезпечує більш високий результат?
29	Форми роботи вчителя по розвитку вмінь і навичок інтелектуальної роботи	1. Які методи навчання використовує вчитель для розвитку вмінь та навичок інтелектуальної роботи? 2. Які форми організації навчання забезпечують більш високу результативність роботи з формування активності учнів на уроці? 3. Який характер спілкування вчителя з учнями? Як це відбивається на активності учнів під час навчання? 4. Які форми роботи використовує вчитель щодо розвитку інтелекту учнів? 5. Рішення нестандартних ситуацій на уроках. Результат 6. До яких засобів активізації уваги та мислення вдається вчитель? Результат
30	Вивчення у школярів якості (стандарту) знань на уроці	1. Навчання відповідає віковим особливостям учнів 2. Учитель у необхідних випадках ураховує індивідуальні здібності школярів 3. Для учнів з різним рівнем навченості даються групові завдання відповідної складності 4. Групова діяльність – зв'язок, відносини, загальна задача, рішення задачі спільно
31	Наступність у навчанні учнів 4-5-х класів. Організація адаптаційного періоду	1. Вивчити, проаналізувати й оцінити ефективність діяльності вчителів у 5-х класів по дотриманню наступності в навчанні й вихованні учнів 2. Виявити успіхи й проблеми в період проходження учнями адаптаційного періоду, намітити шляхи корекції недоліків 3. Провести мікродослідження «Проблеми адаптації п'ятикласника» 4. Перевірити техніку читання в учнів 5-х класів і відповідність результатів «моделі випускника» віковій нормі
32	Організація індивідуальної розумової роботи учнів на уроці	1. Наявність у діяльності вчителів системи індивідуальної роботи з учнями на уроці 2. Етапи уроку, на яких використовується індивідуальна роботи з учнями 3. Форми індивідуальної роботи з учнями 4. Ступінь диференційованості завдань для різних категорій учнів 5. Індивідуалізація домашнього завдання
33	Постановка самостійної роботи учнів на уроці	1. Етапи уроку, в процесі яких проводиться самостійна робота 2. Кількість часу, що займає самостійна робота на уроці 3. Переваги учнів у самостійній роботі 4. Підведення підсумків самостійної роботи 5. Диференційованість самостійної роботи 6. Форми самостійної роботи (індивідуальна, парна, групова) 7. Рівень самостійної роботи (репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький) 8. Ефективність самостійної роботи
34	Здійснення індивідуальної роботи в процесі навчання	1. Наявність у діяльності вчителів системи індивідуальної роботи з учнями на уроці 2. Етапи уроку, на яких використовується індивідуальна роботи з учнями 3. Форми індивідуальної роботи з учнями 4. Ступінь диференційованості завдань для різних категорій учнів 5. Індивідуалізація домашнього завдання

№	Мета	Програма виявлення рівня педагогічної майстерності
35	Аналіз якості підготовки вчителя до уроку	<p>1. Ступінь організаційної підготовленості учнів до уроку</p> <p>2. Включення учнів у роботу на уроці</p> <p>3. Раціональне використання часу уроку</p> <p>4. Виконання санітарно-гігієнічних норм уроку, правил техніки безпеки, охорони праці</p> <p>5. Ступінь оснащеності уроку наочними приладами і технічними засобами навчання, ефективність їхнього використання</p> <p>6. Ведення документації вчителем</p> <p>7. Організаційна завершеність уроку, запис домашніх завдань (обсяг, ступінь труднощів, диференціація, інструктаж)</p> <p><i>Дидактичний аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • постановка цілей і завдань уроку; • дотримання дидактичних принципів (науковості, наочності, повноти, міцності, доступності тощо); • дотримання логіки викладу навчального матеріалу; • використання різних форм, засобів і методів навчання; • активізація пізнавальної діяльності учнів; • організація самостійної роботи учнів; • відповідність ходу і результату уроку вимогам, поставленим до заняття, загальній дидактичній меті; • забезпечення високого рівня пізнавальної активності учнів; <p>реалізація принципів диференціації та індивідуалізації на уроці</p> <p><i>Методичний аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • діяльність учителя й учнів в основних структурних компонентах уроку; • сукупність прийомів і методів, використаних для досягнення дидактичної мети уроку; • ефективність використання дидактичних принципів; • прийоми активізації пізнавальної діяльності учнів на уроці; • оптимальність співвідношення методів і видів перевірки знань учнів; • види та місце самостійної роботи учнів на різних етапах уроку; • керівна роль учителя в процесі роботи учнів; <p>методи диференціації роботи з учнями залежно від індивідуальних здібностей і можливостей</p> <p><i>Психологічний аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • рівень психологічної взаємодії вчителя й учнів; • ступінь відповідності змісту і структури уроку принципам розвиваючого навчання; • урахування вікових особливостей учнів; • виконання психологічних і гігієнічних вимог до організації уроку; <p>ступінь активності учнів</p> <p><i>Виховний аспект:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • вивчення ступеня і прийомів виховного впливу уроку на учнів; • ступінь естетичного впливу уроку на учнів; <p>рівень культури роботи, організованості, дисциплінованості учнів, стиль взаємин один з одним і з учителем</p>
36	Проаналізувати ефективність методичних прийомів учителя, що формують високий рівень навчальних досягнень учнів	<p>1. З'ясувати, чи вчить учитель вибирати з масиву навчальної інформації головне, основне</p> <p>2. Проаналізувати, чи прищеплює вчитель учням навички запам'ятовування основних положень курсу, необхідних для подальшого просування вперед</p> <p>3. Перевірити, чи навчає вчитель логічним навичкам (аналізу, синтезу, порівнянню, систематизації тощо) навчального матеріалу</p> <p>4. Проаналізувати, чи навчає вчитель конкретному й абстрактному мисленню й узагальненню одиничних предметів та явищ у межах шкільної програми</p>

№	Мета	Програма виявлення рівня педагогічної майстерності
37	Контроль за здійсненням диференційованого підходу до учнів	<p>1. Організація роботи з невстигаючими учнями на уроці:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чи доступний темп викладу матеріалу для невстигаючих учнів; • чи акцентує вчитель увагу на найголовніших моментах нової теми; • чи з'ясовує ступінь розуміння матеріалу невстигаючими учнями; • чи використовує засоби порушення інтересу до теми уроку (технічні й наочні засоби навчання, аналогії, порівняння й інші); • чи проводить учитель роботу з навчання прийомам самоконтролю й взаємоконтролю; • як організована взаємодопомога учнів; • чи підготовлені індивідуальні й групові завдання відповідно до пізнавальних можливостей учнів; • чи проводиться інструктаж з виконання домашнього завдання, чи розглядаються шляхи подолання можливих утруднень учнів; • чи ведеться облік навчальних утруднень учнів <p>2. Організація роботи з обдарованими учнями:</p> <ul style="list-style-type: none"> • які прийоми й засоби використовувалися при організації роботи з обдарованими дітьми для досягнення поглибленого вивчення ними теми; • чи диференціювалося домашнє завдання; • чи давалися випереджальні або творчі завдання <p>3. Чи використовувалися прийоми диференційованого навчання в роботі з учнями</p>
38	Дотримання санітарно-гігієнічних норм при організації та проведенні уроку	<p>1. Дотримання розмірів проходів і відстаней між меблями в навчальних кабінетах (між рядами парт або двомісних столів, між рядом столів і стіною, між дошкою й демонстраційним столом, між столом і першими партами й т. д.).</p> <p>2. Дотримання температурного режиму в кабінетах</p> <p>3. Дотримання вимог щодо природного й штучного освітлення</p> <p>4. Дотримання режиму наскрізного провітрювання</p> <p>5. Дотримання режиму навчальних занять у перших класах</p> <p>6. Створення умов для задоволення біологічної потреби школярів у русі (фізкультхвилинки на уроці, рухливі ігри на перерві),</p> <p>7. Облік санітарних вимог при використанні різних технічних засобів навчання</p> <p>8. Оцінка обсягу домашніх завдань учнів</p> <p>9. Організація вологого прибирання в кабінеті</p>
39	Робота по ліквідації прогалин у знаннях учнів	<p>1. Сформованість в учнів умінь і навичок відповідно до вимог програми до вивчення кожного розділу курсу математики (на основі таких критеріїв, як науковість, системність, повнота, міцність тощо)</p> <p>2. Сформованість в учнів умінь порівнювати, аналізувати, робити висновки, використовувати алгоритми для рішення задач і вправ</p> <p>3. Уміння самостійно (чи за допомогою вчителя) розв'язувати задачі, що поступово ускладнюються аж до задач олімпіадного рівня, використовуючи вже засвоєні елементи рішення</p> <p>4. Уміння учнів використовувати здобуті навички при рішенні задач і вправ з фізики, хімії, біології та інших предметів</p>

№	Мега	Програма виявлення рівня педагогічної майстерності
40	Визначити результативність організації методів і прийомів оцінювання навчальних досягнень учнів	<p>1. З'ясувати, чи визначає вчитель мету контролю й оцінювання, тобто конкретні результати навчання, яких планувалося досягти при вивченні теми, курсу, розділу</p> <p>2. Довідатись, чи визначає навчальну діяльність учитель (запитання, завдання, відповіді, що відбивають засвоєння окремих понять із даної теми)</p> <p>3. Проаналізувати, чи складає вчитель завдання на перевірку цієї діяльності</p>
41	Раціональне використання часу на уроці	<p>1. Ступінь організаційної підготовленості учнів до уроку</p> <p>2. Включення учнів у роботу на уроці</p> <p>3. Раціональне використання часу уроку</p> <p>4. Виконання санітарно-гігієнічних норм уроку, правил техніки безпеки, охорони праці</p> <p>5. Ступінь оснащення уроку наочними приладами та технічними засобами навчання, ефективність їхнього використання</p> <p>6. Ведення документації вчителем</p> <p>7. Організаційна завершеність уроку, запис домашніх завдань (обсяг, ступінь труднощів, диференціація, інструктаж)</p>
42	Проаналізувати ефективність використання внутрішньо-предметних і міжпредметних зв'язків для досягнення глибини засвоєння навчальної інформації та способів навчальної діяльності	<p>1. Перевірити, чи висвітлює вчитель суміжні предмети, чи узгоджено виділяє внутрішньо-предметні та міжпредметні проблеми, завдання</p> <p>2. Виявити, чи систематично використовує вчитель опору на такі зв'язки</p> <p>3. Перевірити, чи знає вчитель суміжні предмети, чи узгоджено виділяє міжпредметні проблеми, завдання</p> <p>4. Відстежити, чи ставить учитель перед учнями конкретні пізнавальні цілі та задачі міжпредметного уроку, що забезпечує напрямок думки й активне використання навчальної інформації</p>
43	Визначити, які прийоми застосовує вчитель для підтримки активної уваги учнів протягом усього уроку	<p>1. З'ясувати, чи чітко вчитель формує цілі й задачі майбутніх занять, домагаючись їхнього розуміння кожним учнем</p> <p>2. Проаналізувати, чи використовує вчитель об'єкти, на яких повинна бути зосереджена увага учнів, усуваючи по можливості всі сторонні подразники</p> <p>3. Визначити, чи використовує вчитель розмаїтість методів навчання та видів навчальної діяльності</p> <p>4. З'ясувати, чи використовує вчитель різноманітні способи підвищення інтересу учнів до досліджуваної проблеми (новизна, актуальність змісту, ефект знань)</p> <p>5. Проаналізувати, чи застосовуються вчителем різноманітні прийоми, що забезпечують стійкість і продуктивність уваги (емоції, розрядка, виразність мови)</p>

Куточок атестації педагогічних працівників

** Типове положення про атестацію педагогічних працівників України*

** Наказ про проведення атестації педагогічних працівників*

** Робочий план підготовки і проведення атестації*

** План вивчення системи роботи вчителів, які атестуються*

** Графік проведення відкритих уроків і позакласних заходів*

** Список учителів, які атестуються*

** Склад атестаційної комісії*

** Рішення засідання атестаційної комісії*

Зразки оформлення документів з питань атестації (з досвіду роботи Старокостянтинівської гімназії)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор гімназії
_____ Л.М. Журибіда

РОБОЧИЙ ПЛАН *підготовки атестації педагогічних працівників Старокостянтинівської гімназії у 2010-2011 н.р.*

№ п/п	Зміст заходів	Термін виконання	Відповідальний	Примітка
1	Організувати самостійне опрацювання вчителями гімназії Типового положення про атестацію педагогічних працівників України.	до 20 вересня	заст. голови атестаційної комісії, заст. директора з навчальної роботи Демчинська К.Й.	
2	Внести корективи в перспективний план атестації педагогічних працівників гімназії	до 20 вересня	заст. голови атестаційної комісії, заст. директора з навчальної роботи Демчинська К.Й.	
3	Оформити стенд з питань атестації	Жовтень	Секретар атестаційної комісії, заст. директора з навч.-виховної роботи Яцюк А.М.	
4	Видати наказ про створення атестаційної комісії. Ознайомити з наказом педагогічних працівників	до 25 вересня	Голова атестаційної комісії, директор гімназії Журибіда Л.М.	
5	Прийняти заяви від педагогічних працівників на ім'я голови атестаційної комісії щодо проходження чергової або позачергової атестації (заяви про відмову від чергової атестації).	до 10 жовтня	заст. голови атестаційної комісії, заст. директора з навчальної роботи Демчинська К.Й.	

6	Подати представлення на ім'я голови атестаційної комісії щодо протокольної атестації педагогічних працівників, які не претендують на підвищення кваліфікаційної категорії чи посадового окладу, присвоєння більш високого педагогічного звання і не мають претензій до своєї роботи з боку адміністрації закладу, батьків, учнів.	до 10 жовтня	заст. голови атестаційної комісії, заст. директора з навчальної роботи Демчинська К.Й.	
7	Видати наказ «Про атестацію педагогічних працівників»	до 1 листопада	Голова атестаційної комісії, директор гімназії Журибіда Л.М.	
8	Розглянути на засіданнях шкільних методичних осередків питання про шляхи подальшого розвитку творчої ініціативи педагогічних кадрів, підвищення їхньої професійної майстерності, удосконалення навчально-виховного процесу та атестації педагогічних кадрів.	протягом навчального року	Керівники шкільних методичних осередків	
9	Закріпити членів робочої групи за вчителями, які атестуються, для здійснення контролю та надання допомоги в підготовці та проведенні атестації.	вересень-жовтень	Голова атестаційної комісії, директор гімназії Журибіда Л.М.	
10	Провести глибоке вивчення системи та досвіду роботи вчителів, які атестуються (графік додається)	протягом навчального року	Адміністрація, члени робочої групи	
11	Заслухати творчі звіти вчителів, які атестуються, на педагогічних нарадах при директорові, засіданнях ШМО і засіданнях атестаційної комісії.	лютий-квітень	Адміністрація	
12	З метою об'єктивної оцінки результативності професійної діяльності вчителів, які атестуються за різними напрямками роботи, та визначення їх рейтингу, провести дослідження шляхом анонімного анкетування різних груп респондентів.	березень	Робоча група	

13	Узагальнити зібрані матеріали, провести атестаційний консилиум (III засідання).	до 15 березня	Члени атестаційної комісії, секретар	
14	Переглянути посвідчення про результати підвищення кваліфікації, поновити записи, внести зміни.	до 15 березня	Секретар атестаційної комісії, заст. директора з навч.-виховної роботи Яцюк А.М.	
15	Підготувати атестаційні матеріали вчителів для розгляду на засіданні атестаційної комісії.	до 15 березня	Члени атестаційної комісії	
16	Ознайомити педагогів, що атестуються з атестаційними листами.	За 10 днів до засідання атестаційної комісії	заст. голови атестаційної комісії, заст. директора з навчальної роботи Демчинська К.Й.	
17	Провести засідання атестаційної комісії по розгляду питання: «Встановлення кваліфікаційних категорій та тарифних розрядів педагогічним працівникам, що атестуються».	згідно з графіком проведення атестації	Голова атестаційної комісії, директор гімназії Журибіда Л.М.	
18	Видати наказ «Про встановлення кваліфікаційних категорій та посадових окладів педагогічним працівникам»	протягом 5 днів після проведення засідання атестаційної комісії	Голова атестаційної комісії, директор гімназії Журибіда Л.М.	
19	Один примірник атестаційного листа видати під розписку педагогові на руки..	протягом 3 днів після засідання атестаційної комісії	Секретар атестаційної комісії, заст. директора з навч.-виховної роботи Яцюк А.М.	
20	Виробити пропозиції до наступної атестації.	травень	Голова атестаційної комісії, директор гімназії Журибіда Л.М.	

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
 Голова атестаційної комісії,
 директор Старокостянтинівської гімназії
 _____ Л.М. Журибіда

ПЛАН

проведення засідань атестаційної комісії Старокостянтинівської гімназії у 2010-2011 навчальному році.

№ засідання	Основні питання	Дата проведення	Відповідальні	Примітка
1	1. Про розподіл обов'язків між членами атестаційної комісії.	жовтень	Голова атестаційної комісії, директор гімназії Журибіда Л.М.	
	2. Затвердження плану роботи атестаційної комісії.			
	3. Затвердження графіка проведення атестації та плану проведення заходів			
	4. Розгляд заяв учителів про проходження чергової або позачергової атестації на підтвердження (встановлення) кваліфікаційної категорії «спеціаліст», «спеціаліст II категорії», «спеціаліст I категорії» («спеціаліст вищої категорії» та присвоєння педагогічних звань «старший вчитель», «вчитель-методист»).			
2	1. Про хід вивчення системи роботи вчителів, які атестуються.	грудень	заст. голови атестаційної комісії, заст. директора з навчальної роботи Демчинська К.Й.	
	2. Вироблення рекомендацій для окремих категорій педпрацівників, які атестуються			
3	1. Звіти вчителів на робочих місцях.	березень	Члени атестаційної комісії	
	2. Розгляд атестаційних матеріалів педпрацівників і ухвалення попередніх рішень.			
4	1. Про підсумки атестації педпрацівників закладу	квітень	Члени атестаційної комісії	

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор гімназії _____ Л.М. Журибіда
Наказ № ____ від _____ 20__ р.

**ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН
ПРОХОДЖЕННЯ ЧЕРГОВОЇ АТЕСТАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ
СТАРОКОСТЯНТИНІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
СТАРОКОСТЯНТИНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ**

2011	2012	2013	2014	2015
Поліщук С.О. Скора Т.Г. Олійник Г.М. Кушпер Н.В. Янзюк В.М. Сергєєва А.В. Зайчук Т.В. Дидик І.І. Трубецька О.В. Шкрєбтій Л.В. Лахманюк Т.В. Дяченко Л.В. Котюк О.А. Шуляк О.О. Канцєдал В.В. Часник І.С. Марчук Т.Ф.	Демчинська К.Й. Стельмах С.С. Воробчук Г.І. Манзюк С.А. Кобзар Н.С. Бельська Т.В. Мельничук Л.Д. Якотюк М.П. Герасимчук І.М. Мачнєва Н.М. Гуменюк Л.О. Гуменна О.В. Омельчук А.Є. Мудрик Н.Г.	Ліпінська Н.О. Кустова О.М. Прокоф'єва Л.Є. Бондарчук С.М. Томашкевич Т.В. Шевчук О.В. Яцюк А.М. Суходольська І.Ю. Журибіда Л.М. Мальована Р.М. Цудзевич С.В. Перепічка І.В. Каяфюк О.М. Колотило Н.А. Кріль О.В.	Проказюк Л.І. Кравець Г.Л. Загоруйко Ю.А. Уланівська-Нич Л.М. Ткаченко В.Д. Цимбалюк В.В. Григорчук В.В. Максимчук С.Є. Бугайчук Г.Г. Фабрикїна І.В. Доленко В.П. Скоропадська О.М.	Зелінський Г.І. Боднар С.М. Буртова Л.М. Вознюк Л.М. Вапнічний С.Д. Мудрик О.І. Янович Н.В. Мала О.В. Федулова Н.П. Бачинська Н.І. Троханчук А.С. Горбаток Т.С.

**Список педагогічних працівників Старокостянтинівської гімназії
Старокостянтинівської міської ради Хмельницької області,
які атестуються у 2010-2011 н.р.**

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові вчителів	Посада; який предмет викладає	Педагогічний стаж (повних років)	Наслідки попередньої атестації		На яку категорію, звання претендує	Рік проходж. курс. переп.	Примітка
				Рік	Категорія, звання			
1	Дидик Ірина Іванівна	Вчитель англійської мови	20	2006	I кваліфікаційна категорія (підтвердження)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	2010	Чергова атестація
2	Дяченко Людмила Василівна	Вчитель початкових класів	18	2006	14 тарифний розряд (підтвердження)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	У 2010 р. закінчила Уманський держунівер.	Чергова атестація
3	Зайчук Тетяна Іванівна	Вчитель початкових класів	16	2006	I кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	2010	Чергова атестація
4	Канцедал Вікторія Володимирівна	Вчитель трудового навчання	3	-	Не атестувалася	II кваліфікаційна категорія (встановлення)	2010	Чергова атестація
5	Каяфюк Олена Миколаївна	Вчитель англійської мови	21	2008	I кваліфікаційна категорія (підтвердження)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	2007	Позачергова атестація
6	Котюк Оксана Антонівна	Вчитель біології	16	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (підтвердження), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	2008	Чергова атестація
7	Кушпер Неля Володимирівна	Вчитель української мови та літ.	21	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (підтвердження), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	2008	Чергова атестація
8	Лахманюк Тетяна Володимирівна	Вчитель початкових класів	22	2002	14 тарифний розряд (підтвердження), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення), звання «Старший вчитель» (підтвердження)	У 2010 р. закінчила Кам.-Подільськ. націон. Універ.	Чергова атестація
9	Марчук Тетяна Феліксівна	Педагог-організатор	18	2004	I кваліфікаційна категорія (підтвердження)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	2005	Чергова атестація

10	Олійник Галина Михайлівна	Вчитель української мови та літ.	17	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (підтвердження)	2008	Чергова атестація
11	Перепічка Інна Володимирівна	Вчитель початкових класів	16	2008	I кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	2008	Позачергова атестація
12	Поліщук Світлана Олександрівна	Вчитель німецької мови	19	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	Вища кваліфікаційна категорія, звання «Старший вчитель» (підтвердження)	2008	Чергова атестація
13	Сергеєва Аліна Василівна	Вчитель англійської мови	13	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (підтвердження), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	2008	Чергова атестація
14	Скора Тетяна Григорівна	Вчитель німецької мови	22	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	Вища кваліфікаційна категорія (підтвердження), звання «Вчитель-методист» (присвоєння)	2008	Чергова атестація
15	Трубецька Оксана Володимирівна	Заступник директора, вчитель-дифектолог	20	2006	I кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	2008	Чергова атестація
16	Часник Інна Сергіївна	Вчитель англійської мови	3	-	Не атестувалася	II кваліфікаційна категорія (встановлення)	2010	Чергова атестація
17	Шкретій Людмила Володимирівна	Вчитель початкових класів	23	2002	14 тарифний розряд (підтвердження), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення), звання «Старший вчитель» (підтвердження)	У 2010 р. закінчила Уманський держунівер.	Чергова атестація
18	Шуляк Олена Олександрівна	Вчитель біології	15	2006	I кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	2009	Чергова атестація
19	Янзюк Валентина Миколаївна	Вчитель математики	21	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (підтвердження)	2008	Чергова атестація

ДИРЕКТОР ГІМНАЗІЇ

Л.М.ЖУРИБІДА

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
 Директор гімназії,
 голова атестаційної комісії
 _____ Л.М.Журибіда
 Наказ № _____ від «__» _____ 2010 р.

**Графік атестації педагогічних працівників Старокостянтинівської гімназії,
 Старокостянтинівської міської ради, Хмельницької області,
 які атестуються у 2010-2011 н.р.**

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові вчителів	Посада; який предмет викладає	Наслідки попередньої атестації		На яку категорію, звання претендує	Ознайомлений (-а)
			Рік	Категорія, звання		
1	Дидик Ірина Іванівна	Вчитель англійської мови	2006	I кваліфікаційна категорія (підтвердження)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	
2	Дяченко Людмила Василівна	Вчитель початкових класів	2006	14 тарифний розряд (підтвердження)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	
3	Зайчук Тетяна Іванівна	Вчитель початкових класів	2006	I кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	
4	Канцедал Вікторія Володимирівна	Вчитель трудового навчання	-	Не атестувалася	II кваліфікаційна категорія (встановлення)	
5	Каяфюк Олена Миколаївна	Вчитель англійської мови	2008	I кваліфікаційна категорія (підтвердження)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	
6	Котюк Оксана Антонівна	Вчитель біології	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (підтвердження), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	
7	Кушпер Неля Володимирівна	Вчитель української мови та літ.	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (підтвердження), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	
8	Лахманюк Тетяна Володимирівна	Вчитель початкових класів	2002	14 тарифний розряд (підтвердження), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення), звання «Старший вчитель» (підтвердження)	

9	Марчук Тетяна Феліксівна	Педагог-організатор	2004	I кваліфікаційна категорія (підтвердження)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	
10	Олійник Галина Михайлівна	Вчитель української мови та літ.	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (підтвердження)	
11	Перепічка Інна Володимирівна	Вчитель початкових класів	2008	I кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	
12	Поліщук Світлана Олександрівна	Вчитель німецької мови	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	Вища кваліфікаційна категорія, звання «Старший вчитель» (підтвердження)	
13	Сергєєва Аліна Василівна	Вчитель англійської мови	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (підтвердження), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	
14	Скора Тетяна Григорівна	Вчитель німецької мови	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	Вища кваліфікаційна категорія (підтвердження), звання «Вчитель- методист» (присвоєння)	
15	Трубецька Оксана Володимирівна	Заступник директора, вчитель- дифектолог	2006	I кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	
16	Часник Інна Сергіївна	Вчитель англійської мови	-	Не атестувалася	II кваліфікаційна категорія (встановлення)	
17	Шкребтій Людмила Володимирівна	Вчитель початкових класів	2002	14 тарифний розряд (підтвердження), звання «Старший вчитель» (присвоєння)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення), звання «Старший вчитель» (підтвердження)	
18	Шуляк Олена Олександрівна	Вчитель біології	2006	I кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	
19	Янзюк Валентина Миколаївна	Вчитель математики	2006	Вища кваліфікаційна категорія (встановлення)	Вища кваліфікаційна категорія (підтвердження)	

Б Ю Л Е Т Е Н Ь
таємного голосування атестації педагогічних працівників у 2010 році

№ з/п	Прізвище, ім'я по батькові	Спец. за фахом	Пед. стаж	Результ. попер. атест. (рік, результат.)	Підтвердити						Встановити				Присвоїти звання		Нагородити											
					8 р.	9 р.	І к.	ІІ к.	в. к.	зван. «Ст. вчитель»	зван. «Вч.-методист»	9 р.	ІІ к.	І к.	в. к.	«Старший вчитель»	«Вчитель-методист»	Грамота управління освіти	Грамота обл. управління	Грамота МОНУ	Знак „Відм. освіти”							
1	Бачинська Неля Іванівна	Вчитель географії	13	встановлено ІІ кат., 2005р.																								
2	Боднар Світлана Миколаївна	Вчитель початкових класів	22	підтверджено вищу кат., 2005р.																								
3	Буртова Лариса Миколаївна	Вчитель математики	22	підтверджено вищу кат., присвоєно зв. «Ст. вч.», 2005р.																								
4	Вапнічний Сергій Дмитрович	Вчитель інформатики	13	встановлено вищу кат., 2005р.																								
5	Вознюк Людмила Миколаївна	Вчитель початкових класів	23	підтверджено І кат., 2005р.																								
6	Зелінський Геннадій Іванович	Вчитель музики	20	підтверджено 9 тарифний розряд, присвоєно зв. «Ст. вч.», 2005р.																								
7	Кривьонук Лілія Миколаївна	Вчитель хімії	28	підтверджено вищу кат., присвоєно зв. «Вч.-метод», 2005 р.																								
8	Мала Олеся Василівна	Вчитель біології	21	встановлено вищу кат., присвоєно зв. «Ст. вч.», 2005 р.																								
9	Мудрик Олександра Іванівна	Вчитель початкових класів	22	підтверджено вищу кат., 2005 р.																								
10	Троханчук Алла Сергіївна	Вчитель образотворчого мистецтва	17	підтверджено 9 тарифний розряд, присвоєно зв. «Ст. вч.», 2005р.																								
11	Федулова Наталія Петрівна	Вчитель історії	15	встановлено вищу кат., присвоєно зв. «Ст. вч.», 2005р.																								
12	Янович Наталія Вікторівна	Вчитель початкових класів	18	встановлено ІІ кат., 2005р.																								
13	Бурова Наталія Володимирівна	Вчитель початкових класів	16	встановлено вищу кат., 2007 р.																								
14	Горбаток Тетяна Степанівна	Вчитель початкових класів	22	встановлено вищу кат., 2007р.																								

Список літератури

1. Типове положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом МОН України 06.10.2010 №930 зареєстроване в Міністерстві юстиції України 14 грудня 2010 р. за №1255/18550.
2. Атестація: сучасний підхід // Директор школи. – 2003. - №44.
3. Атестація вчителя – крок до Евересту // Управління школою. – 2010. - №13-14. – С. 9-26.
4. Веремко К.І., Ампілогова Л.П. Річний план роботи школи. – Х.: Вид. група «Основа», 2007. – 176 с. – (Серія «Адміністратору школи»).
5. Діагностична програма оцінки діяльності вчителя // Практика управління закладом освіти. – 2008. - №1. – С. 59-62.
6. Методичні рекомендації щодо проведення атестації // Директор школи. – 2006. - №37, 38.
7. Орієнтир керівника загальноосвітньої школи (практичні матеріали) / Упорядники: Г.П. Мороз, Л.З. Онищук. – Тернопіль: Астон, 2007. – 164 с.
8. Підвищення професійної компетентності вчителя // Управління школою. – 2010. - №33. – С. 2-9.

**Атестація
педагогічних працівників
у схемах і таблицях
(посібник)**

Укладач: А.М. Яцюк

Комп'ютерний набір: Л.О. Полоз

Старокостянтинівська гімназія
Старокостянтинівської міської ради
Хмельницької області,
вул.. Ессенська, 4
тел. 80385445797
сайт: <http://stargymnasium.km.ua>
e-mail: Sk-gimnasium@i.ua.